

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

KÖZÖSSÉGI ENERGIA

Kovács Bence

Magyar Természetvédők Szövetsége

Mi a közösségi energia?

Közösségi energia
MTVSZ program:

1. szakasz:
2013-2016

Európai és hazai
közösségi
kezdeményezések
népszerűsítése

Egyéni és
közösségi termelő-
fogyasztók – ún.
prosumer-ek

*Olyan kezdeményezések, amelyekre
minél több illik az alábbiakból:*

1. *Energiatakarékossági és/vagy
megújuló energiás beruházáson
alapul.*

2. *Lakosok bevonásával tervezett
ill. működtetett.*

3. *Közösségi demokratikus pl. szövet-
kezeti vagy példamutató projekt
alap együttműködés.*

4. *A résztvevő tagok/közösség és a
környéken élők is részesülnek
előnyeiből, pl. a beruházás meg-
takarításából, profitjából vagy
az energiájából.*

**2500 megújuló energia
szövetkezet 16 európai
országban**

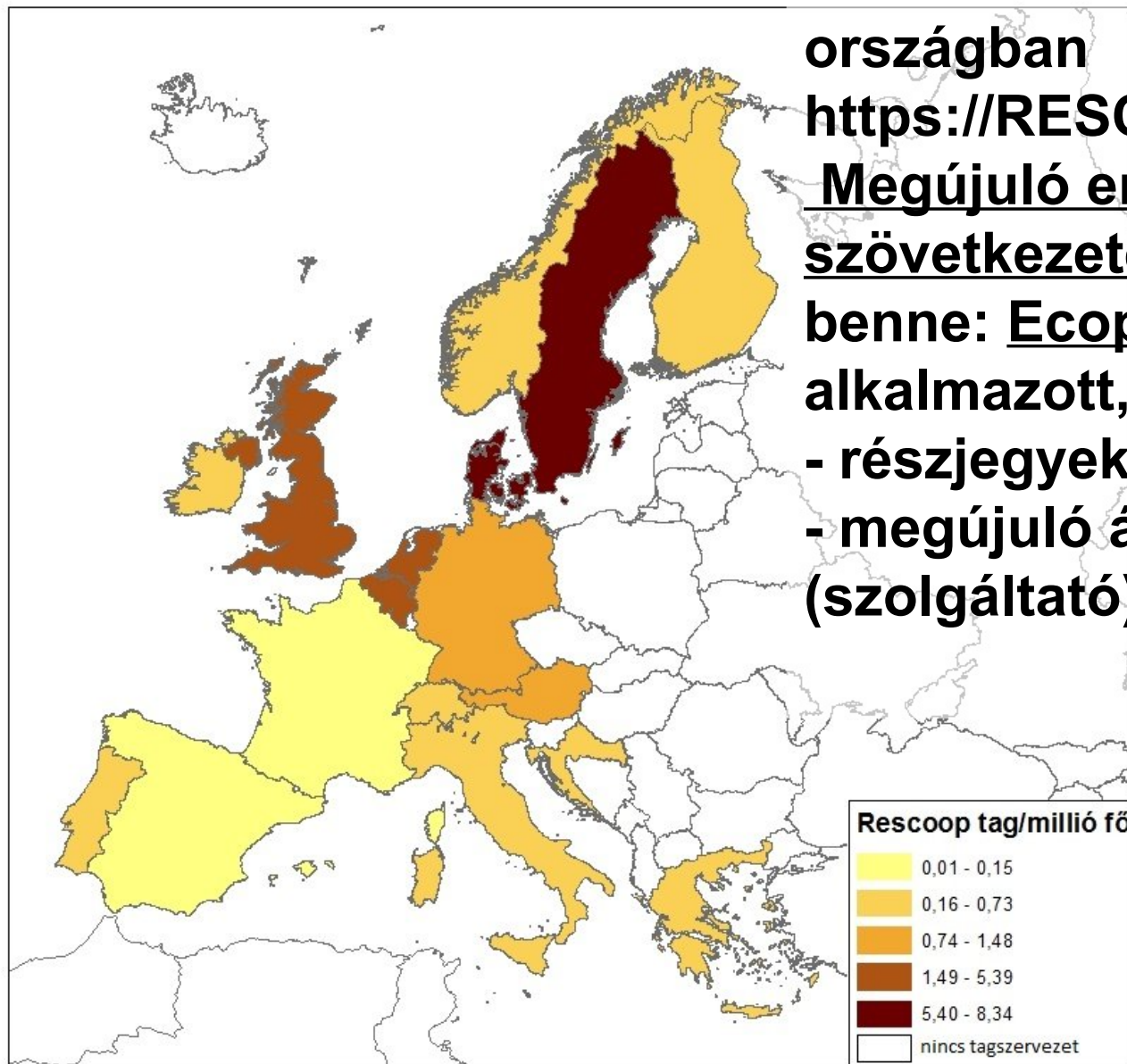
<https://RESCoop.eu>:

**Megújuló energia
szövetkezetek szövetsége**

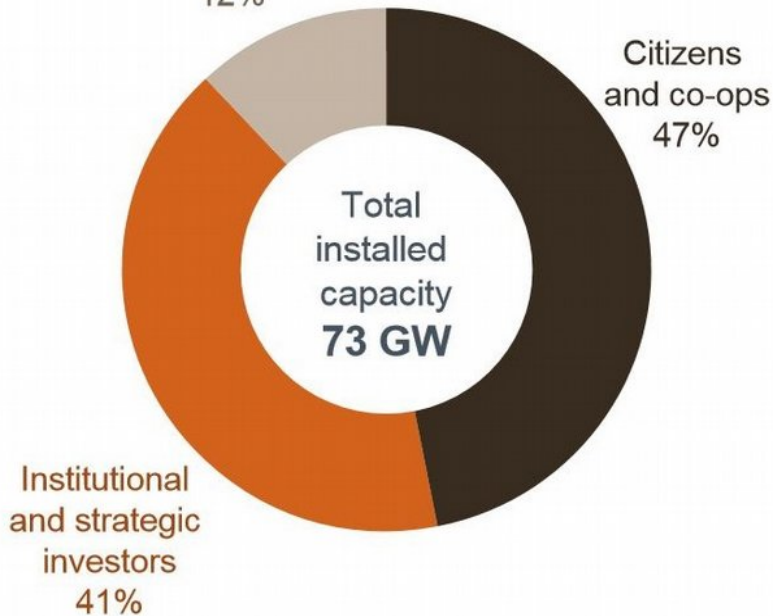
**benne: Ecopower.be: 23
alkalmazott, 50ezer tag**

- részjegyek

**- megújuló áram értékesítés
(szolgáltató)**

Energy suppliers
12%

Source: AEE, www.unendlich-viel-energie.de

**Németország:
megújuló
kapacitások
tulajdona 50%-a
családi / közösségi
tulajdonban –
Energiewende fő
hajtóerői**

Napelemes közösségek Németországban, pl. Recklinghausen

- ingyen biztosított önkormányzati tetők: kb. 200 ezer kWh/év napenergia kb. 60 háztartás (a befektetők) évi energiaszükségletét fedezi.
Civil szövetség működteti.
- A projekt összköltsége 220 – 260 ezer euró (500- 3300 euró/tag befektetés), csak saját forrásból.

UK: Brixton Solar:

- ingyen áram az energiaszegénységben élő lakóknak, akiktől az önkormányzat / szövetkezet bérlő a tetőt napelemeikhez
- bevétel 20%-a a közösségi energiahatékonysági alapba megy, ebből lakóknak szigetelés

A legnagyobb szigetországi energiaszövetkezet Skóciában

Skócia: 2020-ra 500MW közösségi megújuló energia cél – teljesítve 2015-ben! Új célok: 2020 → 1 GW; 2030 → 2 GW

Edinburgh: Közöségi Napenergia Szövetkezet: 1,5 MW, 25 tanácsi tulajdonú tetőn (£1,400,000)

400 lakos vett részjegyet és vált taggá, ők kapják az áramot. 5% profit, közösségi alapba megy

A bécsi lakosok különálló napelemodulokat vásárolnak a közös naperőműparkból, egy modul 950 EUR.

Betrieb und
Wartung

A bécsi áramszolgáltató beszereli, üzemelteti, működteti a naperőművet, a bécsi polgároknak ezzel kapcsolatos kötelezettségei nincsenek.

PV-Module

Naperőműpark

Errichtung

Planung

Bécsi lakosok

BürgerInnen kaufen PV-Module

Wien Energie mietet PV-Module von BürgerInnen

Jährliche Miete

A bécsi áramszolgáltató a bécsi polgárok által megvásárolt napelemodulokat visszabéri, ezért éves szinten 1 modulra vetítve 3,1%-ot fizetnek, ez jelenleg 29,45 EUR.

Bécsi áramszolgáltató

A bécsi Energy Wien rendszere

○ Egy közösségi energia kezdeményezés akkor életképes, HA:

- a közösséget az elejétől bevonják (a tervezésbe is)
- a pénzügyi-műszaki terv reális,
- a beruházás (áram) illetve a megújuló energia min. 3-5% hasznot biztosít a közösségnek vagy az energiaszövetkezet tagjainak.
- A haszon közösségbe visszaforgatására jó példa a helyi alap létrehozása, amelyről a közösség dönt, hogy milyen további fejlesztésre fordítják.

Megújuló EU-s megújuló energia irányelv – RED 2.*

Alapvető részvételi jogok a piacon diszkrimináció nélkül

Támogató keretrendszer az energiaközösségek fejlesztéséért

Elismerés:

megújuló energia-
közösségek definiálása

Egyenlő feltételek a megújuló energiákat illető támogatások hozzáférhetőségében

Az adminisztráció és más folyamatok egyszerűsítése

* - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 Irányelve (2018. dec. 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

Megújuló EU-s megújuló energia irányelv – RED 2.*

14. **„termelő-fogyasztó”**: olyan végső fogyasztó, aki, illetve amely meghatározott területen lévő saját ingatlanján vagy – amennyiben a tagállamok engedélyezik – valamely más ingatlanon belül saját fogyasztásra megújuló villamos energiát termel és azt tárolhatja vagy értékesítheti, amennyiben – a nem háztartásnak minősülő termelő-fogyasztók esetében – az említett tevékenységek nem a fő kereskedelmi vagy szakmai tevékenységét jelentik;
15. **„együttesen eljáró termelő-fogyasztók”**: legalább két együttesen eljáró, a 14. pontnak megfelelő termelő-fogyasztó ugyanazon épületben vagy többlakásos lakóépületben lévő csoportja;

* - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 Irányelve (2018. dec. 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

Megújuló EU-s megújuló energia irányelv – RED 2.*

16) „**megújulóenergia-közösség**” olyan jogi személy:

a) amely az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban **nyitott és önkéntes részvételen alapul**, önálló, ténylegesen tagjainak vagy részvényeseinek irányítása alatt áll és a tagok, illetve részvényesek a szóban forgó jogi személy tulajdonában álló és általa fejlesztett megújulóenergia-projektek közelében található;

b) amelynek részvényesei, illetve tagjai **természetes személyek, kkv-k vagy helyi hatóságok**, ideértve az önkormányzatokat is;

c) amelynek **elsődleges célja nem profit termelése**, hanem az, hogy környezeti, gazdasági, szociális-közösségi szempontból részvényesei, tagjai, illetve működési területének környéke javát szolgálja;

* - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 Irányelve (2018. dec. 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

Megújuló EU-s megújuló energia irányelv – RED 2.*

Támogató keretrendszer:

- Indokolatlan szabályozó és adminisztratív akadályok csökkentése.
- Diszkriminációmentesség.
- Méltányos, arányos és átlátszó engedélyezési és regisztrációs folyamatok.
- Méltányos, arányos, átlátszó és költségtükröző hálózati és más díjak.
- Pénzügyi és információs hozzáférés.
- Hozzáférhetőség a védteleneknek, alacsony jövedelműeknek, bérlőknek.
- Önkormányzatok és szervezetek közötti együttműködés.

* - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 Irányelve (2018. dec. 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

○ **Közösségi energia - Finanszírozási formák sokfélék lehetnek:**

- **Lakásszövetkezeti v. energiaszövetkezet – tagi részjegyekből**
- **Közösségi finanszírozás: crowdfunding**
- **Fogyasztói csoport – virtuális erőmű**
- **kisebb állami támogatási rendszerű, skót CARES**
- **EU forrás (pl. gazdáknak kiserőmű stb.,)**
- **ESCO-típusú/vegyes pl. áramszolgáltatót bevont bérlő rendszer ld. EnergieWien**

Az aláhúzottak itthon ma adaptálhatók

Hazai lehetőségek - Közösségi energia HMKE módra

- „Balkon” napelem egyéni termelő-fogyasztóknak vagy kisebb közösségeknek
- Háztartási méretű kiserőmű (HMKE, <50 kW): társasházak, kisközösségek, kisvállalkozások
- Oda-vissza mérő óra v. szigetüzem; a felesleget alacsony áron veszik át
- Lehetőségek pl:
társasház, piac, parkoló tetején

Hazai akadályok háztartási léptékben (50kW-ig)

- Szaldós elszámolás esetén a felesleget alacsonyabb áron veszik át:
 - Egy ingatlanon/HRSZ-on csak egy HMKE-t engedélyeznek.
 - Társasháznál, ha nincs nagyobb közös áramfogyasztás, nem éri meg közösen beruházni.
 - Közös telephelyen sem éri meg, ha mindenkinek külön mérője van. → belső okosmérős elszámolás
- Nem lehet adni, venni a megtermelt áramot
- Bármikor megemelhetik a 0 Ft-os elosztói teljesítménydíjat a 4 kW feletti új HMKE-knél.

Hazai jogi akadályok: Közel 0 energiaigényű épületek

Felhasznált minimális megújuló energia részaránya 2021. jan. 1-től:

1. Az épület energiaigényét az összesített energetikai jellemző méretezett értékéhez viszonyítva **legalább 25%-os** mennyiségben olyan **megújuló energiaforrásból** kell biztosítani, amely az épületben keletkezik, az ingatlanról származik vagy a közelben előállított...

... **közelben előállított**nak minősül a megtermelt energia,

3.1. ha azt az energia előállító létesítményt az energiát felhasználó vizsgált épület ellátására és azzal együtt hozták létre, engedélyezték és az épület használatbavételéhez üzembe helyezték,

3.2. ha azt olyan **távfűtésből vagy távhűtésből** fedezték, ami az energiatovábbítására felhasznált elektromos áramon kívül kizárólag a IV.1. táblázatban foglalt energiahordozókat hasznosítja, és azokon kívül más energiahordozó felhasználására a távhűtési vagy távfűtési rendszerben nincsen lehetőség.

7/2006 (V.24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról

Hazai közösségi napenergiás kiserőmű (50-499 kW)

Kb. 8-10 éves megtérülési idő, utána 20-25 évig jövedelem
Közösségi: cég v. szövetkezet alapítás, itt is adózás a
jövedelem/osztalék után, nem értékesíthet - ez majd az EU
Tiszta Energia Csomagjával változik 2021-től). Rövidebb (13
év) engedély, fél éves beruházási kötelezettség.

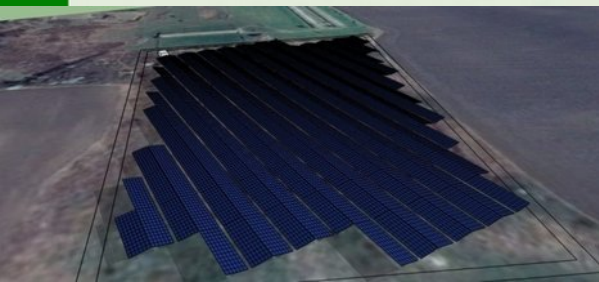
○ Önkormányzat - közösségi kiserőmű:

önkorm. épületek energetikai felújítása (pl. napelem) vagy
önkormányzati területre közösségi naperőmű

pl. lezárt hulladéklerakóra, barnamezőre stb. olcsó területre,
ld. letölthető-adaptálható koncepciónk

KÁT → METÁR

fix átvételi ár lenne,
de a kapacitások már lekötve

Hazai példa önkormányzati napenergiás erőműre (1 MW)

- Miskolc, Bogánacs utcai hulladéklerakón (barnamezős) 1 MW kapacitású naperőmű.
- Évi kb. 1000 t CO₂ kibocsátás csökkentés.
- 100%-os EU-s támogatás TOP-ból: kb. 770 millió Ft.
- 7 önkormányzati intézményt lát el elektromos árammal.
- Fizetnek elosztói díjat (MVM-mel megállapodás alapján) – felhasználás nem a termelés helyén!
- További 3-4 MW-nyi tervek...

Lehetőségek – kicsiben vagy nagyban

PI. önkormányzati, intézmény vagy iskola, vállalat/bolt tetején:

- Megvalósíthatósági tanulmány, üzleti terv készítés
- Társadalmi vállalkozás, szövetkezet alapítása
- A beruházás helyének (tetőfelület) tulajdonosával (bérleti) szerződés
- Áramátvételi, támogatási szerződés (HMKE, METÁR)
- Engedélyek megszerzése
- Befektetők toborzása – helyi közösség körében, például az iskolába járó szülők között vagy dolgozói részjegy
- Kivitelezés
- Üzemeltetés + bevétel felosztása a szerződések szerint

Hogyan tovább?

2018 őszétől a Közösségi Energia program 2. üteme:

- **EU Tiszta Energia Csomag hazai adaptálása 2020-ig: megújuló energia közösségeknek kiszélesedő jogok energiaszolgáltatás ill. piacra lépés, megújulók elsőbbségi hálózati hozzáférése, kiegyensúlyozási kötelezettség terén**
- **Aktualizált termelő-fogyasztó füzet: miben hoz változást az új EU szabályozás és hazai átültetése?**
- **Együttműködés közösségi naperőművet tervező önkormányzattal, közösségekkel, adaptálható minta üzleti terv**
- **Egyeztetések, fórumok, nyílt napok, tanácsadás szakértőkkel: döntéshozói fórum 2019. 06. 12. AJBH**

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

**KÖZÖSSÉGI
ENERGIA**

**További információ: Kovács Bence
energia program munkatárs**

kovacs.bence@mtvsz.hu

www.mtvsz.hu/kozossegi_energia